No. 1664

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze [illegible] verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor [illegible] *f* 6,00; franco door het geheele Rijk [illegible], *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 11 OKTOBER.

AMSTERDAM, 9 Oktober.

De houding van Pruissen in de Tolquæstie getuigt evenmin van loyauteit en [illegible] quentie.

[illegible] getuigt niet van konsequentie. Bij herhaling is het toch door de Pruissische regering erkend geworden, dat een prohibitief handelsstelsel in den tegenwoordigen tijd minder houdbaar is dan ooit, en dat de tijd met rassche schreden nadert, dat alle verbodsbepalingen zullen moeten wegvallen, om plaats te maken voor het vrije handelsverkeer. Dat dit punt door Pruissen gewonnen gegeven en erkend moest worden, volgde uit den aard der dingen, die zoo luidé spreekt, dat men doof moet willen zijn, om zijne waarschuwingen niet te vernemen. Of prediken de ekonomiesch-politische handelsbeginselen van thans niet luider dan ooit het stelsel van vrij handelsverkeer, en vinden die beginselen niet in steeds breederen kring bijval en toejuiching, en kan het ontkend worden, dat hunne aanhangers met den dag toenemen? En zou het anders kunnen zijn, waar hunne aannemelijkheid door de omstandigheden in een zoo helder licht gesteld wordt? Kan het toch wel geloochend worden, dat de wijzigingen in de laatste jaren tot stand gekomen in het stelsel van internationale gemeenschap en internationaal verkeer het prohibitief systeem op den duur onhoudbaar maken? Ons schijnt het toe, dat deze stelling voor geene ernstige tegenspraak vatbaar is. Men moge het goedkeuren of misprijzen — maar onbetwistbaar schijnt het ons, dat de lokomotieven al spoedig de douanenhuisjes plat zullen [illegible] den van Europa zullen [illegible] draden men, ook betreffende de belangen van den handel, te snel van gedachten zal kunnen wisselen, om zich niet te verzetten tegen de duizenderlei vertragingen in het internationaal verkeer, die de vruchten zijn van alle verbodsstelsels. Dat Pruissen derhalve bij herhaling van zijne steeds mindere ingenomenheid met die stelsels blijken deed, spreekt gunstig voor zijne scherpzinnigheid en voor zijn helder inzigt in de door de omstandigheden gewijzigde behoeften van onze dagen.

Wanneer Pruissen echter al meer en meer overhelt naar het systeem van vrij handelsverkeer — hoe dan daarmede te rijmen zijne felle oppositie tegen de vorderingen van Oostenrijk, om, bij de aanstaande expiratie van het Tolverbond, mede in het nieuwe Tolverbond opgenomen te worden? Oostenrijk zijnerzijds wenscht, dat, voor het minst tusschen al de leden van Duitschland, de belemmeringen wegvallen, die aan de partikuliere belangen, zoowel als aan de welvaart van het geheel zoozeer schadelijk zijn, en verlangt, ook uit dien hoofde, deel uit te maken van het nieuwe tot stand te brengen Tolverbond. Zoo bewijst Oostenrijk op de hoogte te zijn van de eischen des tijds, en, konsequent in [illegible], wil het alle slagboomen ophef[illegible] het overige Duitschland met [illegible] bemoeijelijkten. Pruissen echter erkent wel de noodzakelijkheid van de invoering van een milder handelsysteem; doch, om konsideratien, welke niet uit den aard der zaak voortvloeijen, verzet het zich met hand en tand tegen de verwezenlijking van het door hem zelven *in abstracto* gehuldigde en geprezen systeem. Is dat konsequent? Is zulk een gedrag een magtigen Staat, een der Grootmagten van Europa, waardig?

Doch niet alleen pleit de houding van Pruissen in de Tolquæstie tegen zijne konsequentie; zij pleit evenzoo tegen zijne loyauteit en tegen zijne kordaatheid.

Waarmede toch, met welke voorstellen is Pruissen bij den aanvang der onderhandelingen met Oostenrijk voor den dag gekomen? Met voorstellen, die strekten tot vereffening van de heuvelen en de groeven, die Oostenrijk, met betrekking tot de handelsbelangen, van het overige Duitschland geïsoleerd hielden. Oostenrijk, voorzigtig [illegible] als het is, had zich niet gehaast *de semer son âme* [illegible], als men zegt, zoo lang het zijne beschouwingen betreffende het handelsverkeer met het overige Duitschland niet had bloot te leggen. Niet dat het dienaangaande geene eigene inzigten [illegible] maar waarom die bloot gegeven, zoo lang de tijd tot spreken nog niet was aangebroken? Het zwijgen van Oostenrijk kan echter wel [illegible] Pruissen in de war gebragt en aan de veronderstelling voedsel hebben gegeven, dat Oostenrijk van een inniger verkeer met het overige Duitschland niets zou willen weten. Op die gratuïte veronderstelling voortbouwende, kwam het er dan ook vermoedelijk toe, om aan Oostenrijk het voorstel te doen tot de invoering van een milder handelssysteem, verwachtende dat dit voorstel wel met nadruk door Oostenrijk van de hand zou worden gewezen. In die verwachting vond het zich echter deerlijk teleurgesteld. Naauwelijks was van Pruissens zijde het genoemde voorstel gedaan, of Oostenrijk antwoordt onverwijld, dat het in beginsel het gedane voorstel aanneemt! Bittere teleurstelling voor Pruissen! Wat te doen? Zal het berusten in Oostenrijks toetreding tot zijn voorstel? — Maar waar blijven dan de laatste sporen van zijne droomen van oppermagt! — Zal het dan liever in verzet treden tegen Oostenrijk, omdat, in strijd met de opgevatte verwachting, Oostenrijk vrede heeft genomen met het voorstel door Pruissen gedaan? — Pruissen besloot tot dit laatste; maar wij willen het gevraagd hebben of zulk een gedrag loyaal en kordaat mag geheeten worden?

Dat Oostenrijks verontwaardiging wegens zulk een gedrag van Pruissen door [illegible] van het nog bestaande Tolverbond moest gedeeld worden, kon niet achterwege blijven. En zoo verkreeg derhalve de Darmstadter koalitie een gemeenschappelijken grond. Dat die grond door Oostenrijk niet zal verlaten worden, mag [illegible] zou het ten tweede [illegible] den spot kunnen laten drijven. En dat het op dien grond eindigen zal met te overwinnen, kan zonder vermetelheid voorspeld worden, wanneer men slechts dit bedenkt, dat Pruissen eigenlijk strijd voert tegen de tegenwoordig overwegende beginselen, zoo wel als tegen de kracht der tijdsomstandigheden.

Men schrijft uit Brussel aan de *Deutsche Volkshalle*:

»België is zoowel door zijnen inwendigen toestand, als door zijne betrekking tot den magtigen nabuur in eene moeijelijke positie. De afscheuring van Holland geschiedde hoofdzakelijk uit konfessioneelen afkeer en uit ijver voor het Katholicismus. In plaats van zulks te waarderen, bewandelt de regering, door de vrijmetselarij gedreven, denzelfden weg, dien Holland tijdens de vereeniging tegen België insloeg, en vergeet alzoo den hoofdgrondslag van alle politiek, dat de Staat wordt onderhouden door dezelfde middelen, waarmede hij gevestigd is! Bijaldien de regering zich niet losrukt van de vrijmetselarij, en het Katholicismus erkent, beschermt, en waardeert als het eenigste houdbare fondament van den Belgischen Staat, dan kan niet een ministerie dat land behoeden voor innerlijk verval; en van het innerlijk verval is de uitwendige afhankelijkheid onafscheidelijk."

De verwikkelingen in het H. Land schijnen eene nieuwe wending, zoo niet een einde te nemen. Dienaangaande leest men in den *Ami de la Religion*:

»Wij zullen weldra te weten komen, of de tusschenkomst van Frankrijk heeft gezegevierd over de hinderpalen, die in den weg gesteld zijn door de aan de erkenning onzer regten ten aanzien der aangelegenheden van het H. Land vijandige hartstogten. De kommissaris der Porte, Afif Bey, is te Jerusalem aangekomen. De schismatiek-grieksche patriarch heeft zich mede uit Konstantinopel derwaarts begeven, en men verzekert dat hij daar met volle handen geld zal strooijen: de Russische konsul generaal uit Beyruth heeft van zijne regering last gekregen zich onmiddellijk naar de heilige stad te begeven.

»Zoo zijn dan onze tegenstanders in de gelegenheid om hunne onregtvaardige aanmatigingen te verdedigen. Doch zij zullen het slagveld niet vrij vinden. De heer Botta is den 19den te Beijruth onder zeil gegaan, in gezelschap van den Eerw. Dequevauviller, kanselier van Mgr. den patriarch van Jerusalem. Hij heeft instruktien van den Franschen gezant, en is, naar men zegt, belast om te handelen, zoodanig als de eer en het belang der Latijnen zullen vorderen. Wij twijfelen er niet aan of zijne aanwezigheid en krachtige taal zullen toereikend zijn om alle kuiperijen te ontmaskeren."

De gemeenteraad dezer hoofdstad heeft den 6 dezer tot hoogleeraar in de regtsgeleerdheid en de staatswetenschappen aan het Atheneum benoemd den heer Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, ter vervanging van den heer Mr. C. A. den Tex, aan wien op zijn verzoek eervol ontslag is verleend.

Den 5 dezer werd door Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden de vergadering der Luxemburgsche Stenden, namens den Koning-Groothertog, met de gebruikelijke Troonrede geopend. De Prins begaf zich te voet naar het lokaal der vergadering en werd met de kreeten: *Leve de Koning! Leve de Prins!* begroet. Na het vertrek van den Prins werd, met 34 van de 43 stemmen, de heer C. Metz wederom tot voorzitter benoemd. Tot vice-president werd, in de plaats van den heer Tornaco, de heer Jos. Pescatore, tot sekretarissen de heeren Jonas, Lefort, Fischer en Gras verkozen. Met uitzondering van den heer Tornaco, is het bureau alzoo zamengesteld even zoo als verleden jaar het geval was.

Gisteren heeft de heer Mr. G. W. H. baron van Imhoff, in handen van den vice-president van den Hoogen Raad, den eed afgelegd, die gevorderd werd tot aanvaarding der betrekking van Raadsheer in het Prov. Geregtshof van Groningen, waartoe hij door den Koning, bij besluit van 16 Sept. jl., is benoemd.

Z. M. heeft tot lid van het kollegie van regenten over het huis van arrest te Nijmegen benoemd Jhr. Mr. W Engelen van Pijlsweert, lid van den gemeenteraad van Nijmegen; tot vice-president der kommissie van Administratie over het burgerlijk en militair huis van verzekering te Zwolle Mr. D. H. Wicherlink, en tot lid dier kommissie Mr. G. D. Ribbius; tot lid der kommissie idem, te Middelburg Jhr. Mr. L. W. A. Schuurbeque Boeije, tot lid der kommissie idem, te Hoorn Mr. F. Pont.

Bij den minister van Finantien zijn ontvangen vier koupons te zamen betaalbaar met *f* 4,21, onder de letters P. I. K., ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

WAALWIJK, 6 Okt. Gisteren morgen teekenden de weerglazen een zwaarder weder, dan den storm van den 2 dezer, doch, hoewel een hevige wind uit het N.-W. woei, was de storm veel minder. Het water echter steeg gisteren avond buitengewoon hoog, zoodat al de hooi- of weilanden in de Langstraat zijn onder gezet. Men heeft derhalve het vee binnendijks gehaald. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Okt. Gisteren is de Prins President te Agen gearriveerd, alwaar de heer Dueos, prefekt van Lot et Garonne den Vorst op eene luisterrijke wijze heeft ontvangen. Heden heeft de President zijnen plegtigen intogt te Bordeaux gedaan. De ontvangst was schitterend.

— Men zegt thans dat den 25 Oktober of 1 November de Senaat zal vergaderen. Het *Senatus-Consultus*, waarbij het keizerrijk zal afgekondigd worden, zal ook aan den nieuwen keizer het regt toekennen, om zijn opvolger aan te wijzen. Men voegt er bij, dat het *Plebisciet*, dat tegelijkertijd zal uitgevaardigd worden, bepalen zal, dat het algemeene stemregt voor de keuze van een souverein moet afgeschaft worden: een noodzakelijk gevolg van het vaststellen van een erfelijk [illegible]. Ook wil men, dat de groote kwestie omtrent [illegible] welken de aanstaande keizer zal dragen [illegible] en dat de nieuwe keizer den titel van Napoleon III zal voeren.

— De gemeenteraad dezer stad heeft 40,000 fr. toegestaan voor den triomfboog, die, bij gelegenheid van den intogt van den President in deze stad, voor de brug van Austerlitz zal opgerigt worden. Zoo men

zegt, zal de President zijn intogt te paard doen, aan het hoofd van 52 eskadrons kavallerie van de 1e militaire divisie.

— De *Courrier de Lyon* heeft eene eerste waarschuwing ontvangen wegens het uit een Sardinisch dagblad overnemen van valsche berigten, die de eer der Fransche regering aantasten.

— Audiart Bonnet, gewezen redakteur van de *Ami du Peuple*, een socialistisch dagblad in het departement der Opper-Loire, is in hechtenis genomen.

— Ongeveer 500 gemeenten in het departement der Pyreneën hebben adressen ingezonden voor het herstel van het keizerrijk. In het departem. de la Dordogne, hebben van de 587 gemeenten, 251, en in dat van Pas-de-Calais, 521 voor het herstel van het keizerrijk gepetitionneerd.

— De hertog de Broglie, en de aartshertogin, echtgenoote van den groot-vorst Constantijn van Rusland, hebben de hertogin van Orleans te Lausanne een bezoek gebragt. De vorstin is aan de betere hand, de breuk van het sleutelbeen begint goed te genezen. Dokter Chornel is te Lausanne aangekomen.

— Z. Exc. Nubar-Bey, voornaamste tolk des onderkonings van Egypte, is te Parijs aangekomen, alwaar hij eene geheime zending van zijne souverein komt volbrengen.

— Volgens de *Mémorial Bordelais* is de wijnoogst in het departement Gironde bijna overal begonnen.

Men denkt dat de wijn, ofschoon niet geheel vrij van gebreken, echter tamelijk voldoende zal zijn, wat smaak en kleur betreffen. Over het algemeen levert de druif weinig op. De oogst in Medoc zal binnen weinige dagen afgeloopen zijn.

De berigten van Bourgogne en Beauplais melden, dat de wijn beter van kwaliteit zal zijn dan men had durven hopen, maar dat de oogst overigens schraal zal wezen.

— Dadet Monnet, metselaar, oud lid van den gemeente-raad, oud vaandrig der voormalige nationale garde van Uzès, is gearresteerd, als beschuldigd van den moord op den maire dier stad, den heer Dammartin.

— De graaf de Montalembert heeft een belangrijk staatkundig en godsdienstig werk voltooid.

— De schade, door de overstroomingen in den Beneden-Rijn veroorzaakt, is begroot op twee millioen.

— De Prins-President heeft aan den Zusters van Liefde, die het gasthuis van Avignon bedienen, haar vorige woning terug gegeven die tot een ander einde werd gebezigd, terwijl de Zusters naauwelijks eene plaats hadden om zich te huisvesten.

— Volgens tijdingen uit Konstantinopel, heeft men [illegible] Schah van Perzië beproefd. Hij was in den omtrek van zijne residentie op de jagt, vergezeld van een talrijk gevolg, dat echter volgens de etiquette op een honderd passen afstands van hem gescheiden was. Vier mannen naderden hem, schijnbaar met het doel hem een verzoekschrift aan te bieden. Plotseling grepen twee hunner het paard bij den toom, en de twee anderen gaven vuur. Hij werd door een kogel in den mond, door een anderen in de zijde getroffen en stortte van het paard. Op hetzelfde oogenblik rende zijn gevolg op de booswichten aan; de twee moordenaars werden op de plaats zelf letterlijk aan stukken gehakt. Zij, die het paard hadden vastgehouden, hieuw men de vuisten af, maar werden in het leven gespaard, op hoop dat zij nadere inlichtingen zouden geven. In de gevangenis verklaarden zij tot de sekte der Babès, door den Shah verstooten, te behooren, en dat zij zonder beraad gehandeld hadden, om den dood van hun opperhoofd te wreken. De ernstige bezorgdheid, die men voor de gewonde koesterde, is langzamerhand geweken, en men hoopt dat hij weldra volkomen herstellen zal.

MADRID, 2 Okt. De staatsraad heeft beslist dat behalve de bank van San Fernando, ook de regering het regt heeft om eene algemeene kas voor depôts en consignatien te vestigen. De regering heeft dientengevolge de instelling van zoodanig eene kas bevolen, welke geheel afgescheiden zal zijn van de schatkist en door een afzonderlijk personeel bestuurd.

Van depôts in deze kas zal 3 pCt. rente per jaar betaald worden, terwijl de beambten der schatkist haar in de provincien zullen vertegenwoordigen.

Bij een ander dekreet worden de algemeene direktien voor de in- en uitgaande regten en voor de regten op de konsumtie, in eene enkele administratie vereenigd.

Gelijktijdig is eene bijzondere administratie ingesteld voor de munt, de mijnen en de regie.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Okt. Er is thans veel spraak van eenen brief van den heer Hume, waarin deze liberale staatsman wanhoopt aan eene vereeniging der liberalen, en verklaart dat er geen enkel gemeenschappelijk beginsel als onderlinge band onder hen bestaat. De ministerieele *Standard* noemt dien brief van den heer Hume een merkwaardig en nuttig stuk, dat den sleutel geeft van het door de oppositie te houden gedrag; want hij toont dat zij nog naar grieven tegen het bewind zoekt, maar voor vast besloten heeft het te bestrijden; dat dit besluit derhalve eene andere reden hebben moet dan het algemeen belang.

— Vrijdag 15 Oktober zal aan het bureau van buitenl. zaken een kabinetsraad worden gehouden.

— Op vele plaatsen in Engeland worden standbeelden ter eere van Wellington opgerigt; dit is reeds o. a. te Bristol en te Exeter het geval.

— De naam Wellesley op een schoolboek door Wellington zelf in zijne jeugd geschreven, en een onbeduidend eigenhandig briefje van den Lord, zijn door liefhebbers ieder voor ruim ƒ600 aangekocht.

— Alle oude Engelsche militairen, die den veldslag van Waterloo hebben bijgewoond, zijn uitgenoodigd om de lijkstatie van Lord Wellington te vergezellen.

— Op den Noorderspoorweg nabij Newmarket zijn twee passagierstreinen tegen elkander gereden; een aantal waggons sprongen uit het spoor en vielen in eene rivier, die langs den weg loopt. Door een [illegible] is niemand gevaarlijk gekwetst en werden allen spoedig uit het water getogen.

— Volgens berigten uit New-York zou de Guanoquestie in der minne worden vereffend.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 8 Okt. De *Kölln. Ztg.* berigt uit Westfalen, dat daar maatregelen worden genomen om de grenzen van beide Hessen en van Nassau, tegen 1 Januarij 1854 met tolbeambten te bezetten.

— Gen. v. Radowitz heeft zijne betrekking als chef van het militair onderwijs aanvaard.

— In Silezië en Posen is, wegens de cholera, het houden van jaarmarkten verboden.

WEENEN, 6 Okt. Men meldt uit Agram het vertrek des Keizers naar Karlsbad.

— Soliman-Pacha, gewezen minister van Marine te Konstantinopel, is tot gezant der Porte aan ons hof benoemd. De Sultan was geheel hersteld.

— De ministeriële beraadslagingen over het nieuwe wetboek van koophandel zijn gesloten; de Munt arbeidt aan de hermunting der zilveren specie, volgens den nieuwen standaard.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Okt. De *Independance* zegt, ofschoon met een zeker voorbehoud, dat het ministerie nog wel niet bepaald is gevormd, doch dat de zaak zoover gevordert is, dat men het er nagenoeg voor houden kan dat het kabinet op de volgende wijze zal zijn zamengesteld:

De heer Henri de Brouckère		*Buitenl. Zaken.*
»	van Hoorebeke,	*Openb. Werken.*
Generaal Anoul,		*Oorlog.*
De heer Piercot, Burgem. van Luik,		*Binnenl. Zaken,*
»	Faider, advok.-gen. bij het Hof v. Cassatie.	*Justitie.*
»	Liedts, Gouvern. van Braband, *ad interim.*	*Finantie.*

Van deze zes ministers zijn alzoo *vier* nieuwe gekozen, terwijl de ministers van openbare werken en van oorlog, die mede deel maakten van het vorig kabinet, hunne portefeuille zouden behouden.

— Men zegt dat tot Belgisch gezant te Parijs zal benoemd worden de heer Nothomb, gezant te Berlijn, ter vervanging van den heer Firmin Rogier (broeder des ministers) die zijn ontslag als gezant te Parijs verzocht heeft.

— De *Gazette de France*, die reeds vele domheden begaan heeft, heeft thans weder zeer verkeerdelijk de behoudende partij in België aangeduid, als voedende den geheimen wensch om België met Frankrijk vereenigd te zien. De *Independance* grijpt dezen laster met zijne gewone valschheid aan, om er de behoudende partij mede lastig te vallen. Gelukkig weet [illegible] ieder het beter.

— Te Hasselt had de jongste storm het geheele dak vernield van het huis van zekeren braven touwslager. Dat huis was de vrucht van 20 jaren arbeids en zijn eenig eigendom. De heer Milis, eigenaar van het Casino, heeft ten voordeele van dien man een concert doen geven, waarvan hij alle kosten op zich nam, en ruim 40 metselaarsgezellen van Hasselt zijn overeengekomen op den laatsten Kermis-Zondag, in plaats van te dansen, het beschadigde dak voor niet weder op te bouwen.

— Te Antwerpen heeft ll. Zondag een jonge Engelschman, wiens zusters voor ongeveer 5 maanden het katholijke geloof omhelsden, insgelijks het Protestantismus afgezworen. Gisteren werd hij gevormd, en heden heeft Z. Em. Mgr. de Kardinaal Aartsbisschop van Mechelen ook aan zijne twee zusters het H. Vormsel toegediend.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 Oktober.

ONDERTROUWD (8 Okt.): J. W. A. Meddens met B. van den Berg.

GETROUWD (7 Okt.): F. Limpers, wed. met G. Pruyser. - L. P. J. Tulleners met J. H. C. Schrand. - J. Held met H. M. Schudel.

BEVALLEN (8 Okt.): C. Burggraaff, geb. Wigman, D.

OVERLEDEN (3 Okt.): J. P. Wehlburg, 31 j. — (7 Okt.): H. W. de Booy, 9 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		8 OKT. 4½ u. gebl.	9 OKT.		4 u. gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		$63\frac{9}{16}$	63½	63⅝	$63\frac{9}{16}$
Dito Dito	3	76⅛			
Dito Dito	4	95¾	$95\frac{11}{16}$	95⅝	$95\frac{11}{16}$
Dito Obligatien O. I.	4	95½			
Amortis. Syndic.	3½	95⅝			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien [illegible]		89			
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		51¾			
FRANKRIJK, Obligatien	3	73[illegible]			
SPANJE, Nieuwe	[illegible]	[illegible]	[illegible]	25⅛	
Dito	3	50⅛	$50\frac{11}{16}$	50⅛	
Dito Binnenl. 2400 P.		$45\frac{13}{16}$	46⅛	46⅛	
Coup. Bewijzen.		$2\frac{11}{16}$	2⅝	$2\frac{11}{16}$	
Amortisable Schuld		$6\frac{3}{16}$	6¼	$6\frac{5}{16}$	
PORTUGAL te Londen	5	$41\frac{3}{16}$			
Dito Dito	4	$38\frac{7}{16}$			
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	107⅜	107⅜		
Dito dito 1828 en 1829		10[illegible]¼			
Cert. bij do. 1831 en 1833		96¼			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	90⅞			
Dito bij *Stieglitz en Co.*		$90\frac{[illegible]}{16}$			
Dito bij id. 5de Serie	4	90½			
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4	85			
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		$4\frac{3}{16}$			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 /					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78¼	77⅜		$77\frac{11}{16}$
Dito 1847	2½	$40\frac{7}{16}$	40⅜		
Dito 1851	2½	40⅛	40		
Dito 1849	5	90⅜	90⅜		
Ween. Bank bij *Goll en Co.*					
[illegible]					
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt				
BRAZILIË te Londen 1824	5	100¼			
Dito Leening 1843	5				
Dito £200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	25¼	25¼		
VENEZUELA à £100	3½				
GRENADA à £100	2	$21\frac{13}{16}$	22		
Dito Uitgestelde		11⅜	11⅜		$11\frac{13}{16}$
ECUADOR à £100		$4\frac{1}{16}$			

Onze fondsenmarkt was heden over het geheel [illegible], met uitzondering van Spaansche fondsen, welke op de hooger afkomende koersen der buitenlandsche beurzen, en op aanzienlijke kooporders, merkbaar zijn vooruitgegaan, inzonderheid 1 pCts., welke ruim 1½ pCt. zijn gerezen.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers

Parijs	2/m.	ƒ $56\frac{3}{16}$	Livorno	2/m.	ƒ 88¼
„	zigt	„ $56\frac{7}{16}$	Napels	„	„ 81⅛
Bordeaux	2/m.	„ 56	Petersburg	[illegible]	[illegible]
„	½/m.	„ 56½	Weenen	[illegible]	[illegible]
Madrid	3/m.	„ 245	Augsburg	[illegible]	[illegible]
Cadix	„	„ 245	Frankfort	„	„ 98⅞
Seville	„	„ 241	Hamburg	2/m.	„ 35¼
Bilbao	„	„ 242	„	zigt	„ $35\frac{7}{16}$
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m	„ 11,87½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,92½
Genua	2/m.	„ 46½	Rotterdam	[illegible]	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 59⅜; 1840, 5 pc. 100⅞; 1848, 100⅞; 1852, 101⅛; Spanje 1 pc. 23⅞; Binnenl. 3 pc. 46; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 7 Okt. Fransche 3 pc. 78,75; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 105,30; Schatk. —,—; Bank-Actiën 2820,—; Belg. 1840, 5 pc. 103¼; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. 55¼; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —; Spanje, Buitenl. 3 pc. 50¼; Binnenl. 3 pc. 45⅞; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851 —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 98½.

MADRID, 2 Okt. Spanje 3 pc. 47; Ardoins 1 pc. 24⅞; Uitg. Schuld 6½; Coupons 1½.

LONDEN, 7 Okt. Cons. kont. 100⅛ à 100¼; op tijd 100⅛ à 100¼; Braz. 101 à 103; 1829/39 100 à 102; Den. 3 pc. 82 à 84; 5 pc. 104 à 105; Ecuad. 4½ à 5; Gren. 21½ à 22½; Uitgest. 11½ à 12; Mexiko — à —; Nieuwe 24¼ à 24½; Peru 4½ pc. 103 à 104; Uitgest. 65 à 67; Rusl. 1822 5 pc. 118 à 119;

(N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38¾ a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23¾ a 23⅞; 3 pc. 50¼ a 51; Coup. cert. 2⅛ a 2⅛; Passive 6⅛ a 6⅛; Holl. 2½ pc. 64½ a 64⅝; id. 4 pc. 96¼ a 97¼; Venez. 41 a 42; Uitg. 16 a 16½.

BERLIJN, 7 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 94⅝; Loten 129¾; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 89½; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 154; id. fl. 500 92; Amsterdam zigt 141⅞; id. 2/m. 142⅛.

HAMBURG, 7 Okt. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 97; Spanje 1 pc. 22⅞; Binnenl. 3 pc. 43.

FRANKFORT, 7 Okt. Met. 5 pc. 81⅛; 4 pc. 64⅝; 2½ pc. 41¾; Bank-Actien 1374; Darmst. Loten fl. 50 90½; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50 66; id fl. 35 37½; Nassausche 23½; Holl. 2½ pc. 63¼, Werk. Sch. 4 pc. 96; Sijndic. 3½ pc. 94½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 25,35 a —	Pruissische . .	f 3⅛ a —
Napelsche . . .	25,30 „ —	Spaansche . . .	„ —
Div. in £St. . .	11,85 „ —	Hamb. Russ. . .	37 „ —
Eng. Russen . .	12,10 „ —	Russ. in Z. R. .	37½ „ —
Fransche . . .	56½ „ —	Papieren . . .	„ —
Belgische . . .	56½ „ —	Poolsche Fl. . .	[illegible]

Coup. Portug. Binn. Schuld, 2e Semester 1852 (N°. 21) f 16.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 October.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. Blijft goed prijs houden, met eenige omzet in de ordinaire Java soorten tot ½ a 1 cs. avans op de laatste Veilingsprijzen. — *Brazil* opgeruimd, in afwachting van eenige verdere toevoeren.

THEE. Voor goede geurige soorten zoowel groen als zwart blijft nog al eenige vraag bestaan. — De te Rotterdam op 14 dezer in Veiling voorkomende *Chinesche* der lading *Mangosteen* wordt als volgt getaxeerd: *Congo* zeer ordinair en ordinair 64 a 68 cs., redelijk en vrij goed 63 a 72 cs. — *Souchon* ordinair 66 a 68 cs., redelijk en vrij goed 68 a 72 cs. — *Pecco* ordinair met weinig grijs 100 a 120 cs., zeer goed en zeer mooi grijs 250 a 309 cs. — *Thunkay*, goed en goed gesloten 95 a 100 cs. — *Uxim*, zeer goed 120 a 125 cs. — *Imperial*, ordinair 110 a 115 cs., zeer goed 125 a 130 cs. — *Gunpowder*, ordinair 110 a 115 cs.

TABAK Door de onbelangrijke eerstehands Voorraad van Noord-Amerikaansche soorten, was de handel in de tweede hand tot verhoogde prijzen, nog al vrij levendig. Van *Java* zijn deze week 530 pakken *Malang* van zeer goede soort bij inschrijving verkocht, waarvan reeds een groot gedeelte met avans in andere handen, hoofdzakelijk voor de fabrieken is overgegaan. — Andere soorten Cigaren Tabak blijven tot verbeterde prijzen goed te plaatsen. — Van *Inlandsche* Bladen [illegible] belangrijke partijen van het nieuwe Gewas tot hooge prijzen [illegible] Export bestemd is.

KATOEN Voor dit artikel blijft de stemming tamelijk willig. Meerendeels voor dadelijke behoefte werden er in deze week ruim 500 pakken Noord-Amerikaansch afgedaan, terwijl gebrek aan voorraad meerder belangrijke omzettingen belet heeft.

SUIKER. *Ruwe*. Door het uitblijven van nieuwe toevoeren bij de Ned. Handelmaatschappij is het zeer waarschijnlijk dat de aanstaande November-Veiling van weinig belang zal zijn, waardoor de kooplust aanmerkelijk is aangewakkerd, hetwelk ten gevolge heeft gehad, dat er deze week te Rotterdam grootendeels voor hier en voor uitvoer verkocht zijn: 8217 kranjangs *Java*, van jarige partikuliere aanvoer, alsmede 1200 stuks, zeilende te Dordt te ontvangen, waarbij men besteed heeft voor N° 10½ f 26, N° 12 f 27, N° 15 f 29, zijnde de uiterste prijzen der laatste Veiling. — Van *Surinaamsch* heeft men kleine partijtjes, tot verbeterde prijzen van de markt genomen. — *Geraffineerd voor uitvoer*. Door de belangrijke afdoeningen in ons voorgaand berigt vermeld, waardoor de meeste raffinadeurs tot laat in November te leveren hebben, worden de prijzen voor dadelijk, nu algemeen hooger gehouden; men noteert: *Crushed* N S R super fine f 33, N° 2 f 30½, N° 5 f 29½; B K N° 1 f 29½, 30; N° 2 f 28¾, 29; B & H, S & T N° 1 f 29, N° 2 f 28, N° 3 f 27; W & Z f 27¾, 28; T & C f 27½, Melis in papier, goed Secunda f 28, 28¼; reëel goed f 28¾, 29; mooi Secunda f 29½; fijn Secunda f 30 a 30¼; Stoom B K N° 2 f 30½; N S R Prima f 33½, N° 2 f 31½; gehakte Lompen f 27½ *Kandij* minder begeerd en zijn er nog diverse partijen tot vorige prijzen afgegeven. — Tengevolge der veranderde en nu ingevoerde *Consumtie*-wet op geraffineerde [illegible] prijzen aanmerkelijk verhoogd geworden. Men noteert: *Melis Stoom*, N S R N° 1 f 64 a 65, N° 2 f 60 a 62, N° 3 f 58; B K N° 2 f 60; B & H f 56 a f 57, S & T N° 1 f 56 a 57, N° 2 f 55 a 56; W & Z f 54 a 55 — *Basterden*, geel f 45 a 48, helbruin f 41 a 44, bruin f 38 a 40. — *Kandij*, wit f 92 a 104, blank f 78 a f 87, geel f 66 a 76, ligtbruin f 62 a 64, middelbruin f 58 a f 60, donker bruin f 62 a 63; Boerhavisch f 100. — *Stroop*. Stoom f 21 a 22, O F f 23 a 25.

SPECERIJEN. De afloop der te Rotterdam op 9 dezer gehoudene Veiling is algemeen zeer gunstig opgenomen en heeft men voor enkele vaten *Noten* en *Foely* reeds eenig avans besteed. Men noteert: *Notenmuskaat* N°. 1 191 cs., N° 2 161 cs., N°. 3 120 cs., N° 4 77 cs. — *Foely* C & D 195 cs. — *Nagelen* N° 1 42 a 43 cs.

GEDROOGDE FRUITEN. *Krenten* blijven gevraagd. *Cephalonia* nieuw f 28 a 28½; jarig f 22. *Patras* nieuw f 24, jarig f 14 a f 16. — *Rozijn*. Sultana nieuw f 32. — *Vijgen*. Condaatscheil f 10; Commadre f 12.

RIJST. Eerstehands afdoeningen hebben er geene plaats gehad. Gepeld met zeer veel aftrek tot iets hoogere prijzen. — *Java* f 7¾ a 8¼; *Tafel* f 10½ a 11; *Aracan* f 7⅞ a 7¾.

POTASCH blijft zich goed op prijs houden met opruimende voorraad.

DROGERIJEN. Voor *Cassia Olij* heeft men hoogere prijzen voor uitvoer betaald. — *Chinesche Kaneel* weinig voorhanden. — *Cassia Vera*. Ordinaire kwaliteit met 22½ cs. betaald. — Van *Gom Damar* zijn wederom 24 kisten Prima tot hooge prijzen afgegeven.

VERFWAREN. *Indigo* blijft in eene zeer gunstige positie; daarvan zijn deze week 72 kisten *Java* voor den uitvoer genomen tot volle prijzen. De voorraad is zeer opgekort. *Cochenille* prijshoudend; de handel echter is daarin beperkt. *Verfhouten*. Van *Spaansch Laguna Campeche* zijn verscheidene partijen aan de markt, waardoor men tot f 4½ misschien f 4 en bloc teregt zoude komen. *St. Domingo Campeche* bij partij f 2¾, beide iets hands konditie. *Geelhout* geniet wat meerdere vraag, de prijzen zijn iets hooger aan te nemen, terwijl de beste soorten geheel ontbreken. *Quercitron* onveranderd. *Harst*. Niets in gepasseerd; de 600 vaatjes zijn nog zeilende te koop a f 3. *Terpentijnolie*. Vast op vorige notering. *Zwavel*. 25 tons goede *Secunda* zijn tot f 3⅞ zeilende verkocht en daarvan blijft nog alzoo te koop. *Lood*. Onder f 11 weinig of niets te koop. *Meekrap*, Met zeer groote omzettingen tot langzaam klimmende prijzen, terwijl de uitvoer belangrijk toeneemt.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 % eerste soort f 18¾, tweede soort f 18. — *Moutwijn* 91 % f 15 a kontant.

HENNEP. Met eenige vraag in Russische soorten. — Van *Venetiaansche* zullen tegen 18 dezer geveild worden 907 bondjes gehekelde en ongehekelde, alsmede 42 bondjes Hede, waaronder zeer mooije soorten zich zullen bevinden.

HUIDEN. *Java* soorten in de zwaarwigte Runder goed te plaatsen. — *West-Indische*. Tegen 20 dezer zijn alhier in veiling aangeslagen, 6000 stuks drooge *Buenos-Ayros*, meerendeels eerste soort, waaronder 1580 stuks *Ossen* en *Koe* van 8 a 10 kilo, 1430 stuks *Ossen* van 10 a 12 k°., 1810 stuks dito van 12 a 15 k°., 750 stuks van 15 a 17 k°., 182 stuks van 17 a 20 k°., 145 stuks *Buffel* van 18 a 22 k°. — *Inlandsche* gezouten en gedroogde, iets hooger betaald. — *Kalfsvellen* weinig voorhanden.

BANCA TIN. Tot 52½ zijn wederom eenige partijtjes van de hand gegaan.

VETWAREN. *Talk* blijft gevraagd en weinig voorhanden. Jarige *Petersburger* f 26¼, 26½; nieuwe *Archangel* f 26; Amsterdamsch *Smeer* f 24½; *Traan* onverminderd. *Ansjovisch* hooger gehouden en weinig gevraagd, nieuwe van 1850 f 13 a f 13½, van 1851 f 14 a 14½. *Kondvisch* f 8.

ROTTERDAM, 8 Okt. Uit de eerste hand zijn verkocht 2112 kranj. Java Suiker, aangevoerd per *Sara Lydia*, prijs geheim.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Okt. Heden verkocht van Tarwe: 129 ℔. b. Pools. f 305. Van Rogge: 121 ℔ Odes a f 190.

UTRECHT, 9 Okt. Tarwe f 9,50 tot 10,00; dito nieuwe f 8,40 a 9,50, dito (rhauw-arige) f 10,00 a 11,00; Rogge f 7,50 tot f 8,00; Garst f 5,00 a f 5,30; Boekweit f 7,40 tot f 7,90; Haver f 3,00 tot [illegible]; Groene Erwten f 8,50 tot f 11,50; Boter f 0,64 tot f 0,98 „ het Ned. ℔; L. Kaas f 20 tot f 22 de 100 Ned. ponden; Aardappelen f 2,40 a 2,80, per Ned. mud.

SCHIEDAM, 8 Okt. Rogge. In hard gedroogde was de handel gedurende de laatste acht dagen niet belangrijk, echter werden de volgende hoogere prijzen besteed: 145/2 ℔ Libau f 200 [illegible] Koersche f 195, 197 6/w.; 198 3/m.; [illegible] 144/2 ℔ Koersche f 200 3/m.; 141/2 ℔ Libau f 192 6/w.; 142/2 ℔ Koersche f 195 6/w.; 145/2 ℔ Libau f 200; ligt gedroogde was meer gezocht en werd zoo wel voor konsumtie als in entrepot tot verhoogde prijzen afgedaan, in konsumtie: 142/2 ℔ Archangel f 170, 171 6/w; 143/2 ℔ Archangel f 172 6/w., later f 175, 176 6/w.; 142/2 ℔ dito f 177 6/w. en 144/2 ℔ dito f 180 1/m.; in en.r.: 141/2 ℔ Archangel f 164 1/m.; 142/2 ℔ dito f 166 6/w. en 169 6/w.; 143/2 ℔ dito f 171 1/m.; 142/2 ℔ f 170 1/m.; 141/2 ℔ Riga f 168 6/w.; 140/2 ℔ Archangel f 170 1/m.

Gerst. In dit artikel was de handel vrij levendig hoewel steeds hooger gehouden werd. Men verkocht: 122/2 ℔ Archangel f 152 3/m., f 150; 130/2 ℔ Pernau f 194 6/w.; 136/2 ℔ Arensburg. f 196, 198 6/w., f 197, 201 3/m.; 136/2 ℔ Koersche f 200 6/w.

Moutwijn was Zaturdag en Maandag ad f 14½ niet naar genoegen te koopen. Zoodat Dingsdag en Woensdag f 15 besteed werd, gisteren en heden kon men slechts enkele posten tot dien prijs verkoopen.

Jenever f 18,50. Amst. Proef f 19,75.

ALKMAAR, 8 Okt. Tarwe f 9,00. — Rogge f 7,50. — Garst f 5,00, Chevalier dito f 5,75. — Haver f 4,00. — Boonen f 5,75. — Erwten. Graauwe f 12,50, Groene dito f 16; Vale dito f 11. — Kaas. Kleine f 21; middelbare dito f 23,50; commissie f 22,75.

MIDDELBURG, 7 Okt. Tarwe. Jarige Zeeuwsche f 9,50 a f 9,60; Nieuwe Zeeuwsche f 6,50 tot 8,15 naar kwaliteit; puike jarige Walchersche f 10, gewone soort f 9,75; puike nieuwe voor de Zaai f 9,50, gewone soort f 8 a 8,50. — Rogge f 7. — Gerst. Winter f 5,30; Zomer f 5 en 5,10 naar deugd. — Walch. Witteboonen f 10,25 tot 10,50 naar deugd; Dito Bruineboonen f 11 a 11,50; Dito Paardeboonen f 5,50. Dito Groene Erwten f 9, 8,75 a 8,80, groote f 9,50, 9,40 en f 9 naar deugd. Zeeuwsche Groene Erwten f 8 a 8,50. — Boekweit f 6 pr. Mud. — Koolzaad f 9,25 a 9,60 naar kwaliteit.

ZWOLLE, 8 Oct. Tarwe f 9 a 9,62½. — Rogge f 7 a f 7,40. — Boekweit f 6 [illegible]. — Aardappelen f 1,50 a f 2,40. — Boter per ¼ ton f 16 a f 17, per Ned. ℔ 70 [illegible]

DEVENTER, 8 Okt. Tarwe f 9,00 a f 9,60. — Rogge f 7,00 a 7,25. — Garst f 5,00 a 5,50. — Haver f 3,30 a f 3,75. — Boekweit f 6,50 a 7,00. — Boter per ¼ ton f 13,25 a 16,00.

ANTWERPEN, 8 Okt *Granen*. De markt blijft gesouteneerd, doch er wordt weinig gedaan.

Rijst. Heden zijn weder opgegeven 8,500 z. Arracan tot zeer ferme prijzen. Carolina 1e kwaliteit wordt op f 17 gehouden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 9 Okt. De Engelsche stoomboot Red Rover, van Londen naar Groningen en de Pruissische brik Sirene, van Stettin naar Frankrijk zijn, volgens Telegraphisch berigt van 's Gravenhage van heden bij Scheveningen gestrand.

Het schip Starling, Kapt. G. Sutter, van Schiedam naar Sunderland, is volgens brief van Texel van den 8 dezer den vorigen nacht in de nabijheid van Kijkduin gestrand, doch het volk gered.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 8 Okt. J. H. van Wijngaarden, Arnoldina Catharina, Akyab. - H. Kooijmans, Twee Gebroeders, Palermo.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 10 Aug. op 12° N. Br., 25° W. L., Comeet, Kapt. Ingerman, van Rotterdam naar Buenos Ayros. Den 12 Aug. op 12° N. Br., 24° W. L., Bantam, kapt van der Bolck, van Rotterdam naar Batavia. Den 31 Aug. op 38° 59' N Br., 16° 4' W. L.: Catharina Maria, Kapt. Logger, van Hamburg naar Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Okt. in lading naar:

Keulen	J. Dienefelt, Fredrich Wilhelm.
„	H. Felten, Coln N°. 1.
Duisburg	J. L. Arera. Ondine.
Dusseldorp & Neus	W. v. d. Poll, Wilhelmina.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Manheim	G. Bissinger, Concordia.
Ludwighaven	H S. Wilson, Amstel.
Frankf. & Coblenz	J. Kievits, Frankfort N°. 17.

AMSTERDAM, 8 Okt. vertrokken:

Keulen	H. Bernz, Coln N°. 23.
Dusseldorp & Neus	W. v. d. Broek, op Hoop van Theodor.

KEULEN, 7 Okt. aangekomen:

Kapt. v. Workum	van	Amsterdam	met 2118	centenaren.
„ W. Beijer	„	Rotterdam	„ 3498	„
„ F. Houverman	„	Dordt	„ 3112	„

Rijnhoogte	ARNHEM 8 Oct.	3 el 40 duim.
	KEULEN 8 „	14 vt. 6 „

AANBESTEDINGEN.

Donderdag, 14 Okt. Op het Raadhuis te Woudrichem, ten 12 ure: Het leggen en begrinden van eenen weg van af die gemeente tot op den provincialen grindweg van Heusden naar Werkendam, met eenen zijtak op Almkerk, ter gezamentlijke lengte van 8350 el, benevens het eenjarig onderhoud van dien weg.

Vrijdag, 1 Okt. Aan het lokaal van het prov. bestuur te Arnhem, ten 12 ure: Het leggen eener bleeslaag en het opmaken van het pakwerk aan den linkerwaaloever voor de verzinking van den Erlecomschen Dam in de Provincie Gelderland.

— Bij het Provinciaal Gouvernement te Antwerpen: Het laatste gedeelte der werken voor het Kanaal ter verbinding van de Maas met de Schelde, begrepen tusschen Herenthals en Antwerpen, begroot op 3,361,400 fr.

MENGELWERK.

Tentoonstelling van Kunstwerken te Amsterdam, in 1852.

Wat zal deze beoordeeling zijn? — Eene bloemlezing uit den Katalogus, met werken, die ten leiddraad dienen mogen voor wie willens is eenige aankoopen op de Tentoonstelling te doen? — Maar wij zijn geene makelaars in schilderijen. — Zal het dan eene wandeling langs de schilderijzalen zijn en eene vingerwijzing voor den onkundige, opdat hij wete, wat goed, wat af te keuren is? — Daarvoor ontbreekt ons de ruimte. — Wat dan? — Eene waardering van de vorderingen of den teruggang der schilders? — Maar die Heeren zijn in 't algemeen zoo enorm wijs, dat ze die waardering van ons niet gaarne ontvangen zullen. Maar de krukken zijn bijna alle zoo verschrikkelijk arm, dat het onbarmhartig zou wezen de prullen uit te sluiten; en de jonge kunstenaars, die veel beloven, doch wien tot heden geene bescherming of aanmoediging ten deel viel, ach! wat wij voor hen kunnen doen is zeer weinig; de Kunst-Kenners en Liefhebbers (met eene kapitale L en twee kapitale K-s) zullen zich door ons niet laten raden. Wat dan? — Zwijg maar, zal menigeen zeggen. — Maar neen, dat krijgt men van ons niet gedaan. Of is men vergeten, dat wij een groote zaak aan onze lezers hebben mede te deelen, die niet dikwerf genoeg ontwikkeld en weêr ontwikkeld kan worden; eene waarheid, die vroeg of laat in alle sfeeren van denkbeelden en daden in het leven zal treden, en de orde der maatschappij, ook in de kunst, herstellen zal?

Wij hebben menige wandeling door de Tentoonstelling gemaakt. Wij hebben genoeg Tentoonstellingen gezien, om, al wandelende, te kunnen vergelijken. En als men vergelijken kan, dan produceert men iets. Dat produkt? —

We hebben zeker wat ISRAËLS, HOEVENAAR, VETTER en nog een paar anderen vroeger deden, vergeleken met wat ze thans doen; En we zeggen — daar is veel vooruitgang. We hebben LIESTE, BILDERS, HILVERDINK, HERMAN TEN KATE, vooral ook GRUYTER, vergeleken met de werken die zij vroeger leverden. Wie zou in hen groote vorderingen, buitengewone verrijking van het talent, miskennen? — maar is het dan niet te betreuren, dat deze

begaafde Hollanders, alle, min of meer een vreemd pakje hebben aangetrokken, dat deze Godin, die Madou en minder goede Belgen en Franschen, gene de fransch-blaauwe natuur der *paysagistes chevelus* nabootsen; of soms Calame en Achenbach met al te veel ingenomenheid beschouwd hebben? Bilders zal zeggen, dat hij toch menig oud-Hollandsch landschap heeft geraadpleegd — en wij gelooven het gaarne; want de hemel is nooit zoo groezelig van kleur geweest, als stof en vocht de oude schilderijen heeft doen worden en Bilders niet ontkennen kan gepoogd te hebben eene zijner luchten te maken. — Zou het toch eigenlijk wel goed zijn, vooral met landschappen die geene hoogere beteekenis medebrengen, willens en wetens van de natuur af te wijken, om eene manier te gaan volgen, die zelve welligt onvolkomen naar de natuur gevolgd is? — Als Hollandsche schilders, waarvan wij vroeger zulk goed werk niet zagen als zij heden leverden, verdienen genoemd te worden Cuneus (met zijn nieuwe stuk), E. P. van Bommel, van der Maaten (in den smaak van Troyon), Tom, Pierre Tetar van Elven (wel wat paarsch van toon), J. A. Rust, L. J. Fuchs, Mev. Geykema, J. G. Hans, Masurel en Lingeman.

Wij moeten echter tot ons leedwezen opmerken, dat de Hollanders het niet tegen de hier tentoongestelde vreemde schilderijen kunnen uithouden. Men zie de werken van Lindlaer (292), van Gallait (140), van Hasenclever (vooral n°. 184), van Beranger (22), van Chavet (67), van Wauters (511), van Verlat (472), van Ouvrié (343—344), van Achenbach (2), van Guillemin (het veteraantje), van Quineau (371), van St. Jean (224), en, *last not least*, van Yvon (535—537) — dat, naar onze meening, even zoo vele meesterstukken zijn, en men zal moeten bekennen, dat wij op de Amsterdamsche expositie eene treurige figuur maken; eene figuur, die Bosboom met zijne voortreffelijke Geerte-kerk en van Hove met zijne reeds elders geziene doch altijd schoone weesmeisjens niet redden kunnen. Daar is, van onze beste kunstenaars geen enkel *buitengewoon* werkstuk. Waar is dat aan te wijten? — Dat zij niet van Tentoonstellingen houden? — Dit zou een schrede op den goeden weg zijn. Moet daarentegen deze Tentoonstelling eene standmeetster heeten van hetgeen wij vermogen — dan ziet het er slecht uit, en wij zijn tegen de vreemdelingen ganschelijk niet meer opgewassen. Rochussen is, ook hier, geestig geweest. Niemand ontkent het — maar men vraagt, als burgerman, hoe zal die nu reeds zoo vuile wattelpartij, ten spijt van die vernuftige en treffend ware trekjes hier en daar, er over vijftig jaar uitzien? — [illegible] pot kokende bitume aan zijne zijde. [illegible] schilders zijn willens en wetens eenzijdig; niet eenzijdig voor de waarheid; maar eenzijdig voor de manier, voor de konventie: zij vernederen zich tot het dienen van valsche goden, en worden er in aangemoedigd door de Liefhebbers. Niets verschrikkelijkers dan de Liefhebbers. Die hebben de toekomst der Kunst in handen, en naar hunne luimen, moet of de bituumpot te vuur, of het groen-*Paul-Veronèse* of het Napelsch geel, of de agaten toontjes moeten triomferen.

Daar is in de Kunst *anarchie*. Met andere woorden: daar is behoefte aan despotisme; want de luimpjes der Liefhebbers verdienen dien flinken naam niet. Wiste men, maar wat men wilde! Men zou het weten, indien men een beginsel had. Wat moet dat beginsel zijn? — 't Is in verschillende stellingen uit te spreken:

1°. Alle menschelijke handelingen moeten strekken tot betermaking der menschen en meerder glorie van God.

2°. De Kunst is eene der krachtigste middelen om die betermaking en verheffing te bevorderen.

3°. Ons geheele streven moet zijn meer en meer gelijk aan God te worden, die ons naar zijn beeld geschapen heeft, en van wien de Waarheid-zelve tot ons heeft gezegd: »Wees volmaakt, zoo als uw Hemelsche Vader volmaakt is."

4°. Alle handelingen, welke die volmaking verhinderen, of, middellijk, niet bevorderen — zijn niet uit God, en zijn te veroordeelen.

5°. God is de hoogste Geest; Hij heeft zich met zijne Goddelijke hoedanigheid in den Zoon des Menschen geopenbaard.

6°. Met die hoedanigheden strijdt hovaardij en wellust. Zelfvernedering en zelfverzaking, overheersching van het vleesch door den Geest, is een levensbeginsel des Christendoms. Wat daartegen strijdt is onchristelijk, is verwerpelijk.

7°. Daar wij ziel en ligchaam zijn, kan slechts die Godsdienst, de ware wezen, welke door hare voorschriften bewijst, dat zij op den mensch gerekend heeft, als op een wezen dat deels geest, deels stof is.

8°. Om nader te komen tot ons Heilig toonbeeld, God, behoeven wij de hulp der H. Kerk, bij welke de schat van bovennatuurlijke genaden berust, door God den mensch gegeven.

9°. De Kerk werkt niet met tegenmenschelijke middelen. Binnen haren kring, en onder hare leiding behooren alle de verschillende vermogens des menschen te werken, die leiden kunnen tot verbetering van ons en onze naasten, en meerdere vereering van God. De Kerk spreekt de eerste stellingen uit van alle theoriën, waarnaar de menschen moeten denken en handelen. Zij geeft ons het bewustzijn van onzen oorsprong en onze betrekking tot God; zij zegt wie het hoogste voorwerp van ons geloof en de bron van onze kennis is; zij bepaalt de grondvormen der schoonheid of der Kunst; zij zegt ons wat goed is. Zij bewaart de geschiedenis des verledenen, regeert het heden; verschaft het beste voedsel aan onzen geest.

10°. Dat er maar ééne waarheid is — dat geen twee tegenstrijdige stellingen te gelijk waar kunnen zijn: mag niemand betwisten; het bewijst, dat er maar ééne schoonheid is — want het begrip der schoonheid hangt af van het begrip der waarheid.

11°. Als het waar is, dat nederigheid en zuiverheid deugden zijn — dan kunnen geen kunststukken, waarvan de eigenschappen door hovaardij en onkuischheid bepaald werden, waarlijk schoon wezen.

12°. Indien de laatstgenoemden schoon waren, zoowel als de kunststukken, die [illegible] vorderen — waar zou dan de plaats zijn voor den Booze, als vijand Gods en der deugd?

13°. Indien hetgeen uit God en uit den Booze is, beide schoon genoemd moet worden — dan is er geen onderscheid tusschen deugd en ondeugd; of liever dan is de deugd eene dwaasheid — want hare schatten zijn niet van deze aarde, vallen niet onmiddellijk onder het bereik des zintuigs en des verstands — en indien er geen Eeuwig God in reinheid des harten gediend moet worden, dan is alles met deze aarde uit.

14°. De Christenen en de rationalisten kunnen dus niet te gelijk de waarheid hebben: zoo min als een cirkel tevens een vierkant kan zijn.

(*Het vervolg in het volgende nommer.*)

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.